

Nr 20.

Av herr **Olsson** i Kollungeröd, om *höjning av anslaget till understödjande av prisbelöningar av hästar.*

Alla torde vi vara ense om hästavelns stora betydelse inom landet; vi ha även under de fyra krigsåren exporterat hästar för 130 millioner kronor. Alla jordbrukare äro väl förtrogna med de stora förtjänster på hästavelns område, som de under en lång följd av år verkställda hästpremieringarna åstadkommit. Ensartade hästraser och planmässighet i aveln äro premieringarnas förtjänster.

Det kostar ägaren nästan lika mycket att uppföda en renrasig och god häst som att uppföda en dålig, men på hästens värde, när den är färdig, blir en avsevärd skillnad.

Hästuppfödningen är, åtminstone för det mindre jordbruket, en av dess bästa inkomstkällor. Hästpremieringarna är det som lärt jordbrukarne att ensartade raser äro nödvändiga för prisbedömning. Även de vid premieringarna utlämnade prissedlar — som utställts för en för stoet lämplig hingst, såväl till ras som exteriör — hava varit och äro av stort avelsvärde.

Av de penningpris, som vid premieringarna utdelas, tillsläppes i regeln hälften av statsmedel och hälften av vederbörande hushållningssällskap eller landsting, under det att ersättningen till ordföranden och en ledamot, vilka båda förordnas av staten, betalas enbart av statsmedel. Alla hästuppfödare känna också väl till den brist på medel för detta nyttiga ändamål, som på senare åren förelegat, och det missmod som därav hos hästägarna uppkommit. Många till penningpris berättigade ston ha blivit utan av brist på medel. Ägaren kommer då ej åter till premieringen med sitt sto och fäster sig därefter ej så mycket vid att hålla aveln ensartad, utan låter betäcka stoet med närmaste hingst, även om den är olämplig och avkommans avelsvärde förstöres.

Stuteriöverstyrelsen har även flere gånger för riksdagen påpekat detta förhållande och begärt ökat anslag. År 1907 höjdes anslaget från 100,000 till 160,000 kronor, men därefter har ingen höjning skett. Stuteriöverstyrelsen har visat, att för 1918 behövts av statsmedel till penningpris, skådepenningar och frisedlar 213,821 kronor 25 öre, men att härför endast fanns 134,176 kronor, eller 65 procent av det erforderliga. Varav tydligt framgår vilka stora reduceringar som måste göras till skada för hästaveln. Stuteriöverstyrelsen har även framhållit, att kvalificerade personer som ordförande i premieringsnämnderna icke kunna erhållas för nu utgående låga ersättning, som utgår efter tredje klass i resereglementet och därutöver 10 kronor om dagen jämte 400 kronor, vilket senare arvode begärts höjt till 2,500 kronor. Tydligt är att ingen kvalificerad ordförande skall år efter år uppoffra sig för denna sak för den nuvarande ersättningen, utan måste ettdera avstå från uppdraget eller söka skaffa sig biförtjänster genom provision på inköp av avelsdjur. Men då blir det den enskilde eller hingstföreningarna som få betala arvodet i stället för staten.

Chefen för jordbruksdepartementet har av sparsamhetsskäl nedprutat av stuteriöverstyrelsen för hästpremieringen begärda 260,000 kronor till 180,000 per år. Jag upprepar ej de skäl för och emot som av stuteriöverstyrelsen ävensom chefen för jordbruksdepartementet i saken anförts, utan beder få hänvisa till statsverkspropositionen, nionde huvudtiteln, sidan 82 till och med 86.

Jag förmodar likväl att arvodet till fem premieringsnämndsordförande kunde sättas till 1,500 kronor för vardera.

Med hänvisning till stuteriöverstyrelsens utredning och med anledning av vad jag anført får jag vördsamt hemställa att riksdagen måtte besluta,

att till penningpris, skådepenningar och inlösen av frisedlar för premierade hästar, i den mån kostnaden härför skulle bestridas av statsverket, måtte anslås ...	kr. 215,000
till resekostnader m. m. för ordföranden och statens ledamot i hästpremieringarna	» 28,000
till arvode åt fem premieringsnämndsordförande	» 7,500

<i>Motioner i Andra kammaren, Nr 20.</i>		7
till arvode åt en ordförande	»	400
till trycksaker, expenser och oförut-		
sedda behov	»	4,100
<u>Summa kronor</u>		<u>255,000</u>

Stockholm den 14 januari 1919.

Bernhard Olsson
i Kollungeröd.